

Temel Beceriler Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Temel Beceriler Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31496>

Özet

Temel Beceriler Ölçeği, ilkokul öğrencilerinin temel bilimsel süreç becerilerini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanmış geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır. Ölçeğin uyarlama çalışması, Bülent Aydođu ve F. Karakuđ tarafından 2015 yılında gerçekleştirilmiştir.

Başlangıçta 36 maddeden oluşan ölçek, yapılan detaylı madde analizleri sonucunda dört maddenin çıkarılmasıyla 32 maddelik nihai formuna ulaşılmıştır. Ölçek, öğrencilerin gözlem yapma, çalışmada bulunma ve problem çözme gibi kritik temel becerilerini çoktan seçmeli formatta değerlendirilmektedir.

Elde edilen psikometrik bulgular (KR-20 katsayısı 0.82), ölçeğin Türk kültürüne ve ilkokul popülasyonuna uygun, güvenilir bir araç olduğunu doğrulamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Temel Beceriler Ölçeği, Bilimsel Süreç Becerileri, İlkokul Öğrencileri, Ölçek Uyarlama, Psikometri, Finesse Paket Programı.

Yazarlar

Bülent Aydođu, F. Karakuđ.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, ilkokul düzeyindeki öğrencilerin sahip olduğu temel bilişsel ve bilimsel süreç becerilerini standartlaştırılmış bir formatta ölçmektir. Çalışma, orijinal bir temel beceri ölçeğinin Türkçeye çevirisini, kültürel adaptasyonunu ve psikometrik özelliklerinin incelenmesini kapsamaktadır.

Ölçek, eğitim araştırmacılar ve öğretmenlere, öğrencilerin bilimsel sorgulama ve problem çözme yeteneklerinin düzeylerini belirleme konusunda güvenilir bir veri sağlama hedefini taşımaktadır. Bu sayede eğitim programlarının etkinliği değerlendirilebilir ve öğrencilerin ihtiyaç duyduğu alanlar tespit edilebilir.

Yapı

Temel Beceriler Ölçeği, öğrencilerin **bilimsel süreç becerileri** yapısını tek boyutlu olarak ölçmektedir. Bu yapı, bilimsel düşünme için gerekli olan temel yetenekleri, özellikle de gözlem, çalışma, hipotez kurma ve veri yorumlama gibi becerileri içermektedir.

Ölçek maddeleri, öğrencilerin karşılaştıkları senaryolara yönelik en uygun bilimsel açıklamayı

veya ç?kar?m? yapabilme yeteneklerini çoktan seçmeli sorular arac?l???yla de?erlendirir. Bu tek boyutlu yap?, ilkokul seviyesindeki temel bilimsel okuryazarl???n bütünlük bir göstergesi olarak kabul edilmi?tir.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas? sonucunda elde edilen veriler, ölçe?in ilkokul ö?rencilerinin temel becerilerini ölçmek için geçerli bir ölçme arac? oldu?unu aç?kça göstermi?tir.

Yap?lan geçerlik analizleri, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? temel beceriler yap?s?n? ba?ar?yla temsil etti?ini ve bu becerilerdeki bireysel farklılıklar? ay?rt etme gücüne sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Geçerlik çal??malar?n?n detaylar? ve faktör yükleri, kaynak referans makalesinde detaylıca incelenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri için **Finesse Paket Program?** kullan?larak detaylı bir madde analizi gerçekleştirilmi?tir. Bu analizlerde her bir sorunun madde güçlü?ü ve ay?rt edicilik indeksleri hesaplanm???tır. Ba?langıçta 36 maddeden olu?an ölçe?in güvenilirlik katsay?s? (KR-20) 0.81 olarak bulunmu?tur.

Analizler s?ras?nda dört sorunun ay?rt edicilik indeksinin 0.20'nin altında oldu?u tespit edilmi? ve bu durum, söz konusu maddelerin ölçekten ç?karılmas?na yol açm???tır. Kalan 32 maddelik nihai formun iç tutarlılık güvenilirli?i (KR-20) 0.82 olarak hesaplanm???tır. Bu yüksek katsayı, ölçe?in zaman içinde tutarlı ve güvenilir sonuçlar üretti?ini teyit etmektedir. Ölçe?in ortalama güçlü?ü ise 0.51 olarak belirlenmi?tir.

Faktör Analizi

Temel Beceriler Ölçe?i'nin uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?s?sal geçerli?ini incelemek amacıyla faktör analizi yap?lm???tır. Analizler sonucunda ölçe?in **Tek Boyutlu** bir yap? sergiledi?i belirlenmi?tir. Bu tek boyutluluk, ölçekteki tüm maddelerin ilkokul ö?rencilerinin genel temel beceri kapasitesine yönelik ortak bir faktöre yüklendi?ini göstermektedir.

Tek boyutlu yap?n?n do?rulanmas?, ölçe?in teorik yap?s?n?n sa?lam oldu?unu ve ölçümün tek bir temel yetenek setine odakland???n? i?aret etmektedir. Bu sonuç, ölçe?in bilimsel süreç becerilerini entegre bir biçimde de?erlendirmesiyle tutarlıdır.

Araç

Test Tipi: Uyarlama

Format: Çoktan Seçmeli

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: İlkokul Öğrencileri

Yaş Grubu: İlkokul düzeyine uygun yaş grupları (Genellikle 7-11 yaş arası)

Popülasyon Detayları: Ölçeğin uyarlama çalışması Türkiye'deki ilkokul öğrencileri örneğinde gerçekleştirilmiştir. Bu popülasyon, temel bilimsel ve bilişsel becerilerin gelişim aşamasında olan öğrencileri kapsamaktadır.

Test Metodolojisi: Ölçek, öğrencilerin temel becerilerini değerlendiren 32 maddelik çoktan seçmeli sorulardan oluşur. Değerlendirme, madde analizi ve KR-20 güvenilirliği gibi istatistiksel analiz yöntemleri kullanılarak yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

KR-20 Güvenirlik, Madde Ayırt Edicilik İndeksi, İlkokul Eğitimi, Psikometrik Özellikler, Uyarlama Çalışması, Temel Beceriler.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Bülent Aydoğdu

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: baydogdu@aku.edu.tr

Yazın Adresi: Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi (Sorumlu yazarın kurumu).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin uyarlama çalışması 2015 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin akademik ve ticari kullanım için gerekli izinlerin alınması amacıyla sorumlu yazar Bülent Aydoğdu ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [temel-beceriler-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/tr-scales-arabpsychology.com)

Kaynaklar

Aydoğdu, B. ve Karakuş, F. (2015). İlkokul öğrencilerine yönelik Temel Beceri Ölçeğinin Türkçeye uyarlama çalışması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34, 105-131.

Makalenin çevrimiçi bağlantısı: dergipark.ulakbim.gov.tr

Temel Beceriler Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Tek boyut ve 31 Madde: Geçen hafta sonu balıkların 8'i öldü. İki tanesi hala yaşamaktadır. Ne oldu?na yönelik en iyi açıklama aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Balıklar yaşamakta.
- B. Balıklar yalnız kaldı.
- C. Balıklar hastalandı.
- D. Pazar günü iki balık öldü.

ARABPSYCHOLOGY.COM